

UNDERVISNINGSPLAN KULTURFAG

Nedenstående er et eksempel på tværfaglige forløb for samfundsfag/historie, som vi typisk ville arbejde med i Kulturfag i Dragen. Skemaerne forsøger at illustrere et bredt udpluk af de problemstillinger der kunne og er blevet arbejdet med i kulturfag. Skemaerne indeholder således for nogle emners vedkommende flere problemstillinger og faglige begreber end der vil blive arbejdet med i en årgang.

Antallet af lektioner der er øremærket de forskellige forløb er vejledende. Til det antal lektioner, skal der yderligere medregnes supplerende læring, der foregår i de undervisningsuger, der ikke er skemalagte faguger. Således vil der altid i introugerne introduceres til demokratibegrebet og forskellige demokratiforståelser og demokratipraksis. Eleverne vil typisk blive præsenteret for begreberne konkurrencedemokrati og deltagelsesdemokrati samt blive introduceret til Hal Koch og Alf Ross.

Ligeledes indgår der i 8 projektuger pr. årgang præsentationer af samtlige projekter, der alle indeholder historiske - og samfundsfaglige færdigheds- og vidensområder. Det er i sagens natur svært at redegøre detaljeret for disse områder, da elevernes samlede valg af underemner varierer fra år til år. Men der er visse gengangere, der altid er repræsenteret såsom borgerrettighedsbevægelsen i USA, Ungdomsoprøret, Kvindernes kamp for lige rettigheder, 2. Verdenskrig, Den kolde krig etc.

Den overordnede tanke i Dragens kulturfag er at strukturere undervisningen omkring de samfundsfaglige kompetenceområder, og så vælge emner og problemstillinger, der lægger op til og muliggør et arbejde med historiefaglige problemstillinger, således at der også opnås en solid forståelse for de historiske forudsætninger for de behandlede samfundsfaglige emner. Grunden til dette valg er, at vi finder det problematisk at adskille fagene og

mener, at en fyldestgørende forståelse af samfundsmæssige fænomener kræver at man kender den historiske baggrund for deres opståen. Ligesom at eleverne skal bibringes forståelsen af at være både historieskabte og historieskabende individer, skal de bibringes forståelsen af samfundene og samfundsstrukturene som både historieskabte og historieskabende.

Derfor både mener og oplever vi, at den samlede effekt af at slå timerne sammen på denne måde er større, end hvis man underviste i fagene hver for sig, og at antallet af lektioner reelt svarer til et noget større antal fordelt på de to fag.

Forløb 8. klasse

Kompetenceområder (Samfundsfag // Historie)	Emner	Historiefaglige problemstillinger	Samfundsfaglige problemstillinger	Historiefaglige begreber	Samfundsfaglige begreber	Færdigheds- og vidensområder og -mål / historie	Færdigheds- og vidensområder og -mål / samfundsfag	Varighed
Sociale og kulturelle forhold. Samfundsfaglige metoder. // Kronologi og sammenhæng. Kildearbejde. Historiebrug.	Socialisering og identitet	Hvordan var livsvilkårene i landbrugssamfundet? Hvad var baggrunden for urbaniseringen i sidste halvdel af 1800-tallet? Hvilke rolle fik det da kvinderne kom på arbejdsmarkedet? Hvilken rolle fik det da p-pillen kom på markedet?	Hvad er identitet? Hvordan bliver vi dem vi er? Forbliver vi de samme livet igennem? Er vi altid den samme person? Hvordan kommer vores identitet til udtryk?	Landbrugs- industri- og informationssamfundet. Landboreform. Stavnsbåndets ophævelse. Urbanisering. Sædelighedsfejden. Kvindernes rettigheder. Kvindernes stemmeret.	Kerneidentitet, flydende identitet, primær socialisering, sekundær socialisering, dobbelt socialisering, opdragelse, kernefamilie, livsstil, segmenter, arbejdsmarked, livsformsanalyse, identitet, kultur, mainstreamkultur, materialisme, subkultur, statisk og dynamisk kulturbegreb.	Kronologi, brud og kontinuitet. Historiekanon. Historiske problemstillinger og løsningsforslag. Kildeanalyse. Sprog og skriftsprog. Historisk bevidsthed.	Socialisering. Kultur. Social differentiering. Undersøgelsesmetoder. Formidling. Sprog og skriftsprog. Informationssøgning. Statistik. (befolkningspyramider, demografiske transitionsmodel)	20 Lektioner
Politik. Samfundsfaglige metoder. // Kronologi og sammenhæng. Kildearbejde. Historiebrug.	Demokrati og styreformer	Hvad var årsagerne til Den fransk Revolution? Hvilken betydning fik Den franske Revolution for Europa og verden? Hvad kendetegnede enevælden og hvad var grunden til enevældens indførelse? Hvad var baggrunden for demokratiets krise i 20'erne og 30'erne og for fascismens og kommunismens fremkomst?	Hvad er magtens tredeling og hvorfor har vi den? Hvilke andre styreformer end demokrati findes der og hvordan fungerer de? Er det demokrati en styreform eller en livsform? Hvad er forskellen på et konkurrencedemokrati og et deltagelsesdemokrati? Er repræsentativt demokrati eller direkte demokrati mest	Den franske revolution. Revolutionsåret 1848. Feudalisme. Middelalder. Enevælde. Folkestyre. Fascisme. Kommunisme. Mellemligstiden.	Direkte demokrati, repræsentativt demokrati, monarki, feudalisme, enevælde, folkestyre, konstitutionelt monarki, konkurrencedemokrati, deltagelsesdemokrati, parlamentarisme, lovgivende magt, udøvende magt, dømmende magt.	Kronologi, brud og kontinuitet. Det lokale, regionale og globale. Historiekanon. Historiske problemstillinger og løsningsforslag. Kildeanalyse. Sprog og skriftsprog. Historiske scenarier. Historisk bevidsthed.	Demokrati. Det politiske system, retsstat og rettigheder. Medier og politik. EU og Danmark. International politik. Undersøgelsesmetoder. Formidling. Sprog og skriftsprog. Informationssøgning. Statistik.	20 Lektioner

			demokratisk?					
<p>Politik. Samfundsfaglige metoder.</p> <p>//</p> <p>Kronologi og sammenhæng.</p> <p>Kildearbejde.</p> <p>Historiebrug.</p>	<p>Internationale konflikter og krig</p>	<p>Hvad var baggrunden for Englands bombardement af København 1807 og ran af flåden?</p> <p>Hvad var årsagen til krigen i 1864?</p> <p>Hvilken betydning fik nederlaget i 1864 for dansk kultur og selvforståelse?</p> <p>Hvad var samarbejdspolitikken og hvad var begrundelsen for den?</p> <p>Hvad var Den kolde Krig og hvordan påvirkede den Danmark?</p>	<p>Hvad er USA's dronekrig?</p> <p>Hvem kontrollerer USA's droner i Afghanistan/Pakistan?</p> <p>Hvilke fremtidsperspektiver er der ved, at stormagterne kan føre krig uden risiko for tab af menneskeliv?</p> <p>Hvad sker der i Ukraine?</p> <p>Hvad sker der i Venezuela?</p> <p>Hvad sker der i Yemen?</p> <p>Hvad sker der i Syrien?</p> <p>Hvad sker der i Palæstina?</p>	<p>Københavns Bombardement 1807.</p> <p>Napoleonskrigene.</p> <p>1864 - Tabet af Sønderjylland.</p> <p>Danmarks neutralitetspolitik.</p> <p>Besættelsestiden og 2. Verdenskrig.</p> <p>Danmark i Nato og Den kolde krig.</p> <p>Murens fald.</p> <p>Israel-Palæstina.</p>	<p>FN.</p> <p>Genevekonventionen.</p> <p>Krigen mod "Terror".</p> <p>Det arabiske Forår.</p> <p>Globalisering.</p> <p>Fake News.</p> <p>EU.</p> <p>Våbenhandel.</p> <p>Cyberkrig.</p>	<p>Kronologi, brud og kontinuitet.</p> <p>Det lokale, regionale og globale.</p> <p>Historiekanon.</p> <p>Historiske problemstillinger og løsningsforslag.</p> <p>Kildeanalyse.</p> <p>Sprog og skriftsprog.</p> <p>Historiske scenarier.</p>	<p>EU og Danmark.</p> <p>International politik.</p> <p>Informationsøgning.</p> <p>Sprog og skriftsprog.</p> <p>Statistik.</p>	<p>20</p> <p>Lektioner</p>
<p>Politik.</p> <p>Sociale og kulturelle forhold.</p> <p>//</p> <p>Kronologi og sammenhæng.</p> <p>Kildearbejde.</p> <p>Historiebrug.</p>	<p>Kriminalitet og retsstaten</p>	<p>Hvad var hekseprocesserne og hvorfor forfulgte man "hekse" og hvordan straffede man "hekse"?</p> <p>Hvordan har straffe udviklet sig gennem tiden?</p> <p>Hvordan har formålet med at straffe udviklet sig gennem tiden?</p> <p>Hvilke juridiske forandringer medførte grundloven og enevældens afskaffelse?</p> <p>Hvad var retsopgøret og hvorfor var det problematisk?</p>	<p>Hvorfor straffer vi?</p> <p>Hvordan er det danske retssystem indrettet?</p> <p>Hvordan fungerer en retssag?</p> <p>Hvad er årsagerne til kriminalitet?</p> <p>Hvordan bekæmper samfundet bedst kriminalitet?</p>	<p>Hekseprocesser.</p> <p>Strafformer gennem tiden.</p> <p>Grundloven og frihedsrettigheder.</p> <p>Retsopgør efter 2. Verdenskrig..</p>	<p>Retsfølelse</p> <p>De tre retsinstanser</p> <p>Retsstat</p> <p>Politiets rolle</p> <p>Arrestation</p> <p>Varetægtsfængsling</p> <p>Dommervagten</p> <p>Retssager</p> <p>Afsoning</p> <p>Anklager</p> <p>Forsvarer</p> <p>Dommer</p> <p>Retfærdighed og lov</p> <p>Statens voldsmonopol</p> <p>Selvtægt?</p> <p>Civil courage</p>	<p>Kronologi, brud og kontinuitet.</p> <p>Principper for overblik.</p> <p>Historiske problemstillinger og løsningsforslag.</p> <p>Sprog og skriftsprog.</p> <p>Historiske scenarier.</p>	<p>Det politiske system, retsstat og rettigheder.</p> <p>Social differentiering.</p> <p>Formidling.</p> <p>Informationsøgning.</p> <p>Sprog og skriftsprog.</p> <p>Statistik.</p>	<p>20</p> <p>Lektioner</p>

Forløb 9. klasse

<p>Politik. Samfunds-faglige metoder. // Kronologi og sammenhæng. Kildearbejde. Historiebrug.</p>	<p>Politiske ideologier</p>	<p>På hvilken måde kommer liberale og socialistiske tanker til udtryk i den franske revolution? Hvordan afspejles Den franske revolutions slagord om Frihed, Lighed og Broderskab i de politiske ideologier? På hvilken måde er oplysningstiden en forudsætning for opgøret med enevælden?</p>	<p>Hvad er forskellene på og lighederne mellem de tre store politiske ideologier? Hvilke livssyn og menneskesyn ligger der bag de politiske ideologier?</p>	<p>Franske revolution Den amerikanske Frihedskrig Stændersamfundet Enevælde Oplysningstiden Demokrati Folkestyre ...</p>	<p>Liberalisme, Socialisme, Konservatisme, Socialliberalisme, Nationalkonservatisme, Demokratisk socialisme, socialdemokratisme, Anarkisme, frihed, lighed, omfordeling, Det frie marked, ejendomsret</p>	<p>Kronologi, brud og kontinuitet. Principper for overblik. Historiekanon. Historiske problemstillinger og løsningsforslag. Kildeanalyse. Sprog og skriftsprog. Historiske scenarier. Historisk bevidsthed.</p>	<p>Politiske partier og ideologier. Undersøgelsesmetoder. Formidling. Sprog og skriftsprog. Informationsøgning. Statistik.</p>	<p>20 Lektioner</p>
<p>Økonomi. Samfunds-faglige metoder. // Kronologi og sammenhæng. Kildearbejde. Historiebrug.</p>	<p>Økonomi</p>	<p>Hvad var trekantshandelen? Hvilken indflydelse havde trekantshandelen på Europas økonomiske og politiske udvikling? Hvad var baggrunden for krakket i 1929 og hvilke konsekvenser fik det for verdens økonomiske og politiske udvikling? Hvad var baggrunden og formålet med Marshallhjælpen? Hvorfor opstod oliekrisen og hvilken betydning fik den? Hvad var baggrunden for finanskrisen og hvilke konsekvenser fik det for</p>	<p>Hvad er et budget og hvordan laver man det? Hvordan fungerer det økonomiske kredsløb? Er det økonomiske kredsløb en retvisende model for pengestrømmene i samfundet? Hvad er penge? Hvor kommer pengene fra og hvem skaber dem? Hvad er doughnut-økonomi? Hvilke økonomiske udfordringer står vi overfor i det 20. Århundrede? Hvad er globale værdikæder?</p>	<p>Kolonialisme Trekantshandelen Slaveriet Abolitionismen - Den amerikanske borgerkrig Børskrakket 1929 - Den store depression Marshallhjælp og den kolde krig Oliekrisen Finanskrisen</p>	<p>Indtægt, udgift, balance, Det økonomiske kredsløb, skatter, afgifter, løn, overførselsindkomster, velfærdsydelse, pengeskabelse, lån, gæld, rente, kontanter, kontopenge, finansbobler,</p>	<p>Kronologi, brud og kontinuitet. Det lokale, regionale og globale. Kildeanalyse. Sprog og skriftsprog.</p>	<p>Privatøkonomi og forbrugeradfærd. Velfærdsstater. Samfundsøkonomiske sammenhænge. Markedsøkonomi og blandingsøkonomi. Økonomisk vækst og bæredygtighed. Undersøgelsesmetoder. Formidling. Informationsøgning. Sprog og skriftsprog. Statistik.</p>	<p>20 Lektioner</p>

		verdens økonomiske og politiske udvikling?						
<p>Økonomi. Samfunds-faglige metoder. // Kronologi og sammenhæng. Kildearbejde. Historiebrug.</p>	Velfærdsstater	<p>Hvilke sociale og kulturelle forskelle opstod i kølvandet på urbaniseringen? Hvorfor og hvordan foregik organiseringen af arbejderne under industrialiseringen? Hvilke problemer støtde den begyndende arbejderbevægelse på? Hvad var baggrunden for Steinckes socialreformer og hvilke konsekvenser fik de? Hvordan ændrede den skattefinansierede velfærdsstat danskernes dagligdag? Hvilken modstand mødte velfærdsstaten? Hvad var jordskredsvalget et udtryk for? Hvilken rolle spillede Glistrup og Fremskridtspartiet?</p>	<p>Hvad kendetegner en velfærdsstat? Hvilke typer af velfærdsstater findes der? Hvad er den danske model? Hvordan fungerer den danske arbejdsmarkedsmodel?</p>	<p>Slaget på Fælleden 1872 Septemberforliget 1899 Steincke og Kanslergadeforliget 1933 Jordskredsvalget 1973 Rindalismen og kunstdebatten.</p>	<p>Velfærdsstatsmodeller - Den universelle model, forsikringsmodellen, den liberale model. Økonomisk omfordeling Skatter og afgifter Overførselsindkomster og velfærdsydelse. Tillid og solidaritet</p>	<p>Kronologi, brud og kontinuitet. Historiekanon. Historiske problemstillinger og løsningsforslag. Sprog og skriftsprog. Konstruktion og historiske fortællinger. Historisk bevidsthed.</p>	<p>Velfærdsstater. Samfundsøkonomiske sammenhænge. Markedsøkonomi og blandingsøkonomi. Økonomisk vækst og bæredygtighed. Formidling. Informationssøgning. Sprog og skriftsprog. Statistik.</p>	20 Lektioner
<p>Politik. Økonomi. Samfunds-faglige metoder. // Kronologi og sammenhæng. Kildearbejde. Historiebrug.</p>	Produktions- og forbrugs-mønstre	<p>Hvordan reagerede folk på 1. Verdenskrigs katastrofe? Hvilke konsekvenser havde det at kvinderne kom på arbejdsmarkedet i forbindelse med ½ verdenskrig. Hvordan ragerede babyboom-generationen på efterkrigstidens fokus på materiel velstand?</p>	<p>Hvad er en global værdikæde? Hvad er globalisering? Hvilke konsekvenser har globaliseringen haft for verdens økonomi og produktions- og forbrugsmønstre? Hvad betyder outsourcing af produktionsindustrien for de vestlige samfund?</p>	<p>Urbanisering Landbrugs- industri- og informationsamfundet. Den russiske Revolution De brølende 20'ere Efterkrigstidens opsving. Ungdomsoprøret</p>	<p>Globalisering Globale værdikæder Outsourcing Arbejdskraft Miljø Markedsøkonomi og planøkonomi</p>	<p>Kronologi, brud og kontinuitet. Det lokale, regionale og globale. Historiske problemstillinger og løsningsforslag. Kildeanalyse. Sprog og skriftsprog. Historiske scenarier.</p>	<p>EU og Danmark. International politik. Privatøkonomi og forbrugeradfærd. Velfærdsstater. Samfundsøkonomiske sammenhænge. Markedsøkonomi og blandingsøkonomi. Økonomisk vækst og bæredygtighed. Undersøgelsesmetoder. Formidling. Informationssøgning. Sprog og skriftsprog.</p>	20 Lektioner

